

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 54 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 januara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9395

Oser Alfred, Wien, Austria.

Naprava za lepljenje uzoraka na podloge.

Prijava od 10 avgusta 1931.

Važi od 1 januara 1932.

Pronalazak se odnosi na napravu za nalepljivanje uzoraka, vinjeti ili t. sl. na karte ili druge podloge, kod koje karta biva otisnuta lepljivom materijom i po tome biva pritisnuta na naslagu uzorka (Nemački pat. spis br. 242785). Kao nosilac karte služi, kod poznate mašine, poklopac koji se može pomerati i obrnati, i koji naizmenično biva dovoden iznad suda sa klinastim otiskivačima (štambiljima) za lepljivu materiju, i iznad suda za naslagu uzorka, koji oba bivaju stavljeni u dejstvo pomoću dizanja. Rukovanje poznatim mašinama zahteva mnogo kretanja i zametno je. Dalje se nezgoda sastoji u tome, što nanošenje lepljive materije ne obrazuje površinu, koja ostaje jednolika kao što je to slučaj pri mazanju lepljive materije rukom.

Cvaj pronalazak stavlja sebi u zadatak da izvede napravu kojom se prosto rukuje, i koja isto tako pruža dobre karte uzorka, kao što se mogu ručno izraditi. Ovo u glavnom uspeva pomoću naročitog izvođenja uređaja za nanošenje lepljive materije, pri čemu otiskivači, koji se na poznat način sastoje iz materijala koji je sposoban za upejanje, koji su umetnuti u sud sa lepljivom materijom, i koji imaju oblik preseka koji je podešen obimnom obliku uzorka koji treba da se nalepi. Pomoću takvih otiskivača se u jednom mahu dobija odgovarajući nanos lepka koji se jednoliko proteže na celu površinu uzorka, što je po dobar izgled oblepljenih podloga od bitnog značaja. Dalji uslov, koji u ovom pogledu mora biti ispunjen, sastoji se u tome, da nanošenje lepljive materije bude u tankom sloju i potpuno ravnomerno. Ogledi su pokazali,

da ovo dejstvo ne može da se postigne pomoću otiskivača iz sunderaste mase, ali da se može postići pomoću otiskivača iz tvrdog filca, kako se ovaj upotrebljuje za izradu koturova za glaćanje. Ovaj materijal ima takvu kakvoću, da se usisavanje lepljive materije u glavnom vrši samo po bočnim zidovima tako, da svagda srazmerno samo malo lepljive materije dospeva do otiskujuće površine otiskivača. Dalje je od značaja okolnost, da tvrdi filc, koji u središtu u glavnom ostaje bez tečnosti, pri otiskivanju podloge biva samo malo, zgnježđen, čime biva sprečeno, da ivice dobiju višak lepljive materije.

Upotreba otiskivača, koji samostalno usisavaju lepljivu materiju, omogućuje znatno uprošćenje naprave. Po pronalasku je naprava izvedena kao presa sa otiskivačem, koji se kreće gore i dole, i čiji je oslonac izведен kao vodilja za klizaljku, koja naviđa sud sa lepljivom materijom i sud sa uzorcima.

Na nacrtu je pretstavljen jedan primer izvođenja predmeta pronalaska. Sl. 1 pokazuje izgled spreda, delimično u preseku. Sl. 2 pokazuje izgled odozgo otiskivača u većem razmeru. Sl. 3 pokazuje izgled sa strane, otiskivača koji je gledan s desna. Sl. 4 pokazuje izgled, sa strane otiskivača koji se nalazi na sudu sa uzorcima i koji je gledan s leva. Sl. 5 pokazuje u istom pretstavljanju otiskivač koji je postavljen na sud za lepljivu materiju. Sl. 6 pokazuje izgled odozgo na sud za uzorke u uvećanom razmeru. Sl. 7 pokazuje izgled sa strane, suda za uzorke, delimično u preseku. Sl. 8 pokazuje izgled odozgo na sud

za lepljivu materiju i sl. 9 jedan detalj u preseku po liniji IX—IX iz sl. 6.

Otiskivač 1 naprave (sl. 1) nosi kartuču treba da se lepi i biva stavljan u dejstvo pomoći nožne poluge 2. Ležište (oslonac) je izvedeno kao vodilja 3, duž koje se može pomerati klizaljka 4, na kojoj je smešten sud 5 za lepljivu materiju i sud 6 za naslagu uzorka. 7 je poklopac koji je pričvršćen na vodilju i služi kao zaštita za sud za lepljivu materiju.

Na otiskivaču se nalazi ploča 8 (sl. 2—5) koja je snabdevena bočnim vodiljnim šinama 9, između kojih biva ugurana karta 10 koja treba da se lepi. Vodiljne šine su pomoću zglobova 11 vezane za okvir 12, koji pljosnate opruge 13 pritiskuje uz ekscentar 14. Na osnovinama 15 ekscentara ngalavljeni su kratci 16, koje vezuju trokraka vodilja 17, 18. Krak 18 nosi klizni valjak 19, koji, kao što će se videti iz dočnjeg opisa, zajedno sa ispadima dejstvuje na klizaljku 4. Vodiljne šine su dalje snabdevene nastavcima 20, sl. 2 i 3 koji su pomoću poluga 21 zglobno vezani na dvokraku polugu 22. Ako se obrtno pomeri jedna šina, to pomoću polužnog sistema 21, 22 biva zahvaćena i druga. Organi koji proizvode obrtno pomeranje, postavljeni su na klizaljki 4 pored suda za uzorke i dejstvuju na čep 23 koji je vezan sa jednom vodiljnom šinom 9 (sl. 4).

U sudu 5 za lepljivu materiju smešteni su otiskivači 24, koji se sastoje iz tvrdog filca. Oni imaju oblik prizme, čiji je presek podešen obimu uzorka i vinjete koji treba da se nalepe, i čija je visina veća od visine suda tako, da gornje površine otiskivača malo strče izvan suda. Za pritvrdivanje otiskivača 24, služe čivije 25, koje opkoljavaju bočne zidove otiskivača. Pored suda 5 pričvršćen je na klizaljki 4 ispad 26 (sl. 1—5) koji zajedno dejstvuje sa valjkom 19.

Sud 6 za uzorke leži na četiri čepa 27 (sl. 6, 7 i 9) koji se u klizaljkama 4 mogu vertikalno pomerati i u svome položaju bivaju održavani pomoću opruga. On je snabdeven pravouglim udubljenjima 28, sa ispadom u koja su umetnuti sudovi 29 tankih zidova koji se mogu menjati. Svaki se sud sastoji iz dva deljaka i to iz jednog trapezastog 30 za uzorke 31 materije i jednog pravougljog 32 za vinjete 33 iz hartije. Udrživanje sudova za uzorke i za vinjete ima cilj, da onemogući pogrešnu promenu vinjete usled kakve zabune. Dno oba deljenja 30, 32 je izdubljeno do blizu ivice. U udubljenju 34 deljaka 30 zahvataju ploče 35, koje su pomoći čivija 36 pravo vodene i bivaju nošene čepovima 37, koji se mogu vertikalno pomerati i pomoći opruga bivaju održavani u svom položaju, i će-

povi 39 koji se elastično pružaju u udubljenja 38 deljaka 32. Dno deljaka 30 i 32 cblčeno je pločama 40, odnosno 41 iz slepljene hartije, aluminiuma ili t. sl. na kojima se nalaze uzorci tkiva odnosno vinjete.

Sudovi sa uzorcima sa umetnutim sandučetom za naslagu već su poznati (nemački patentni spis br. 473566). Ali dva ovih sandučadi dejstvuju kao glave klipova i misu oslonjena, dok su po ovom pronalasku pored ploče 35, koje dejstvuju kao klipovi, predviđena još i međudna 40, čime biva olakšano izdizanje i umetanje, kao i čuvanje naslage.

Na klizaljkama 4 su obe strane suda 6 zglobno vezane polugom 42 (sl. 1 i 6) čiji je jedan krak izведен u ispad 43. Oba druga kraka su pomoći poluga 44 vezana sa dvokrakom polugom 45. Polužni mehanizam, koji vezuje kuke, nalazi se pod dejstvom slabe opruge 46, i biva pokretan u odredenom trenutku pomoći oslonca 47, koji je prityrdjen na oporu 3. Sa leve strane suda 6 je postavljen ispad 48, koji, isto kao ispad 26 pored suda 5, dejstvuje u vezi sa kliznim valjkom 19. Dalje se na klizaljki nalazi zubac 49 (sl. 4 i 7) koji je sa čepom 50, na koji dejstvuje opruga 53, voden u prezeu 51 stuba 52. Zubac 49 dejstvuje u vezi sa čepom 23 na vodiljnu šinu 9. Najzad je na klizaljku još jedan trostrani okvir 54 (sl. 6 i 7) čija se šira strana paralelno pruža prema podužnom zidu suda za uzorke. Na nastavak 55 okvira udara u određeno vreme kuka 56, koja je zglobljena na vodilju 3 i nalazi se pod uticajem opruge 57. 58 je čivija koja je pritvrdena na kuku, i koja sa zapiračem 59 zajedno dejstvuje na klizaljku 4. Zapirač 59 biva pomoći jedne opruge održavan u svome položaju i može samo da se obrće prema gore.

Radi objašnjenja načina dejstva počećemo od položaja klizaljke koji je pretstavljen u sl. 1, i koji je fiksiran osloncem 60 na desnom kraju oporce 3. Sud 5 za lepljivu materiju se nalazi ispod potiskivača, u čije vodilje 9 biva ugurana karta 10 koja treba da se lepi. Vodilje 9, i organi koji su sa njima vezani, zauzimaju položaj koji je pretstavljen u sl. 5 isprekidanim linijama. Ako se nožna poluga 2 stavi u dejstvo, to potiskivač silazi dole, pri čemu valjak 19 dolazi u zahvat sa ispadom 26. Ovim, poluge 16 bivaju pomerene u položaj koji je pretstavljen u sl. 5 punim linijama, ekscentar 14 biva obrnut i okvir 12 biva podignut sa vodiljama 9. Vodilje 9 sad pritiskuju na ivice karte ploču 8. Karta koja je sa pločom vezana nepomerljivo, biva sada stavljena na potiskivač 24 suda 5 za leplji.

vu materiju i biva namazana (ctisnuta) lepljivom materijom.

Ako se nožna ploča 2 ciscbodi, to se potiskivač vraća natrag u položaj. Klizaljka 4 biva sad iz položaja po sl. 1 pomoću ručice 61 pomerana u levo. U krajnjem se položaju sud sa lepljivom materijom nalazi u poklopцу 7, a sud 6 za uzorke se nalazi ispod potiskivača 2. Poklopac 7 je samo za malo viši od suda 5 i iznutra je snabdeven oblogom 62 iz materijala koji je sposoban za upijanje, i koji je pomoću fitilja 63 vezan sa sudom 64 za vodu, na donjoj strani oporca 3. Obloga ostaje na ovaj način stalno zasićena vodom i stvara u poklopcu vlažnu atmosferu, koja sprečava da se lepljiva materija osuši na potiskivaču 24. Ako naprava nije u radu, to otvoreni bočni zid poklopca biva zatvoren pomoću kakve letve.

Pomoću stavljanja u dejstvo nožne poluge 2 potiskivač biva sada spušten na sud 6 sa uzorcima. Ivice na uzanoj strani karte 10 dospevaju pri tome do dejstva na ispad 43, koji se nalaze u položaju koji je pokazan u sl. 6, i potiskuje ih prema u polje. Ali čim su ivice prošle pored vrhova, ispadi padaju pod dejstvom opruge 46 ponovo iza karte. Jednovremeno valjak 19 nailazi na ispad 48, usled čega poluga 16 i ekscentri 14, iz položaja koji je u sl. 5 obeležen punim linijama, dospevaju u položaj po sl. 4, pri kome su vodiljne šine 9 spuštene. Pre nego što je postignut najniži položaj, karta se stavila na sud 6, koji sada isto tako silazi na niže. Naslage uzoraka i vinjeteta u ovom kretanju najpre ne uzimaju učešće, jer su poduprte pločama 35 odnosno čepovima 39. Tek tada je potiskivač toliko spušten, da mesta karte koja su namazana lepljivom materijom dodu da se postave na uzorak koji se nalazi na najvišem mestu pojedine naslage. Naslage uzoraka i vinjeteta bivaju utisnute i najzad uz savladivanje snage opruge, koje čepove 37, 39 drže u njihovom položaju, takođe bivaju spuštene. Kod kretanja potiskivača na niže, čep 23 (sl. 4) klizi po pravom boku zapirača 49 i skreće ga tako, da pri postizanju najnižeg položaja može pasti iza čepa 23.

Treba istaći, da karta 10 za vreme dizanja potiskivača, pri prvom radnom hodu, za vreme pomeranja klizaljke i za vreme spuštanja potiskivača, pri drugom radnom hodu, biva pritiskana pomoću vodilja 9 na ploču 8 i biva nepomično držana, usled čega je pružena sigurnost, da, bez obzira na neizbežne potrese, uzorci bivaju donešeni tačno na mesta koja su namazana lepljivom materijom. Tek kad se karta prisloni na sud 6 za uzorke i između ivice ovoga suda

i ploče 8 bude uklještena, počinje spuštanje vodilja 9.

Pomoću oslobodenja nožne poluge potiskivač biva ponovo podignut. Pri tome čep 23 klizi po krivom boku zapirača 49, usled čega biva proizvedeno pomeranje vodilja, koje su vezane pomoću poluga 21, 22, u položaj koji je u sl. 4 pretstavljen isprekidanim linijama. U koliko se potiskivač penje, u toliko se izdiže i sud 6, na kojem sad karta 10 biva čvrsto držana. Vodilje 9 dospevaju po sklizavanju čepa 23 sa zapirača 49 ponovo u svoj vertikalni položaj.

U cilju nalepljivanja sledeće karte klizaljka biva ponovo dovedena u položaj koji je pretstavljen u sl. 1. Pri tome poluga 45 nailezi na oslonac 47 tako, da ispadi bivaju izmagnuti i oslobođavaju kartu. Jednovremeno poluga 56, čiji čep 58 klizi po krivom boku zapirača 59, biva obrtna suprotno dejству opruge 57. Čim čep sklizne sa zapirača, to poluga 56 biva pomoću zategnute opruge 57 ubrzano krenuta gore i nailazi na nastavak 55 okvira 54, koji sada udara na donju ivicu karte. Karta se ubrzano kreće u visinu i to ima dejstvo, da otpadnu uzorci sa naslage koji su eventualno prionuli na nalepljeni uzorak. Udarač 54 se pokazuje kao naročito koristan kod rapih uzoraka tkanine.

Ako treba da se karte uzoraka izvedu u maloj količini to je podesno, da se stisne oznaka. Otiskivači za vinjete bivaju u tom slučaju zamjenjeni sudovima 65 (sl. 8) u kojima su smešteni jastučići koji su sposobni za upijanje, i koji drugim krajem gnjuraju u alkohol. Karta tako, na mestima na kojima treba da se pojavi oznaka, dobija otisak iz alkohola. U odeljcima 32 sudova 29 biva u mesto vinjeta smeštena matrica 66 (sl. 7) koja biva pritisнутa na površinu karte koja je nakvašena alkoholom i ostavlja otisak.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za lepljenje uzoraka tkanine, vinjeta ili t. sl. na karte ili druge podloge, kod koje podloga biva otisnuta (namazana) lepljivom materijom i po tome biva pritisnuta na naslagu uzoraka, naznačena time, što potiskivači (24), koji se na poznat način sastoje iz materijala, koji je sposoban za upijanje, i koji su umetnuti u sud za lepljivu materiju, imaju oblik preseka koji je podešen prema obliku uzorka koji treba da se nalepi.

2. Naprava po zahtevu 1, naznačena time, što se potiskivači (24) sastoje iz tvrdog filca ili sličnog materijala takve kakvoće, da se usisavanje lepljive materije poglavito vrši na bočnim zidovima.

3. Naprava po zahtevu 1 i 2, naznačena

time, što potiskivači 24 bivaju održani u svom položaju pomoću čepova (25), koji okpoljavaju bočne zidove.

4. Naprava po zahtevu 1—3, naznačena time, što ima presu čje je ležište (3) izvedeno kao vodilje na klizaljku (4) koja nosi sud (5) za lepljivu materiju i sud (6) za uzorke.

5. Naprava po zahtevu 1—4, naznačena time, što se vodilje (9) za podlogu koja treba da se lepi, a koje su postavljene na potiskivaču, mogu pomerati.

6. Naprava po zahtevu 1—5, naznačena time, što vodilje (9) pri stavljanju potiskivača (1) na sud (5) bivaju pomerane u smislu stezanja podloge, a pri stavljanju na sud (6) za uzorke u smislu oslobođenja podloge.

7. Naprava po zahtevu 1—6, naznačena time, što su vodilje (9) zglobovno oslonjene na ekvir (12) koji biva potisnut na ekscentar (14) pomoću opruga (13) koje, pri silaženju potiskivača, pomoću zajedničkog dejstva polužnog mehanizma (16, 17, 18) koji vezuje ekscentre, sa ispadima (26 odn. 48) bivaju povijene.

8. Naprava po zahtevu 1—7, naznačena time, što su vodilje (9) vezane pomoću po-

lužnih štapova (21, 22) i pri dizanju potiskivača, pomoću zajedničkog dejstva čepa (23) na jednu od vcdilja (9) zapiračem (49) koji je smešten na klizaljku (4), bivaju skrenute u stranu.

9. Naprava po zahtevu 1—8, naznačena time, što su na klizaljki (4), sa obe strane suda (6) za uzorke, postavljeni ispadи (43), koji se mogu obrtno pomerati i koji, pri spuštanju potiskivača na sud za uzorke, padaju iza karte i, pri pomeranju klizaljke u položaj koji je spreman za otiskivanje karte, pomoću zahvata oslonca (47) sa polužnim mehanizmom (42, 44, 45) koji vezuje ispade, bivaju obrtno pomereni, da bi oslobođili kartu koja leži na sudu za uzorke.

10. Naprava po zahtevu 1—9, naznačena time, što ima okvir (54), koji je vezan sa sudom za uzorke, i koji udara na olepljenu kartu, čim se ona osloboди od kuće (43).

11. Naprava po zahtevu 1—10, naznačena time, što ima obrtnu kuku (56) koja pri pomeranju klizaljke, pomoću zajedničkog dejstva čepa (59) koji je postavljen na klizaljki, suprotno dejstvu opruge (57) koja dejstvuje na kuku, biva potisnuta prema dole, da bi po sklizavanju sa zapirača udarila na okvir (54).

Fig.

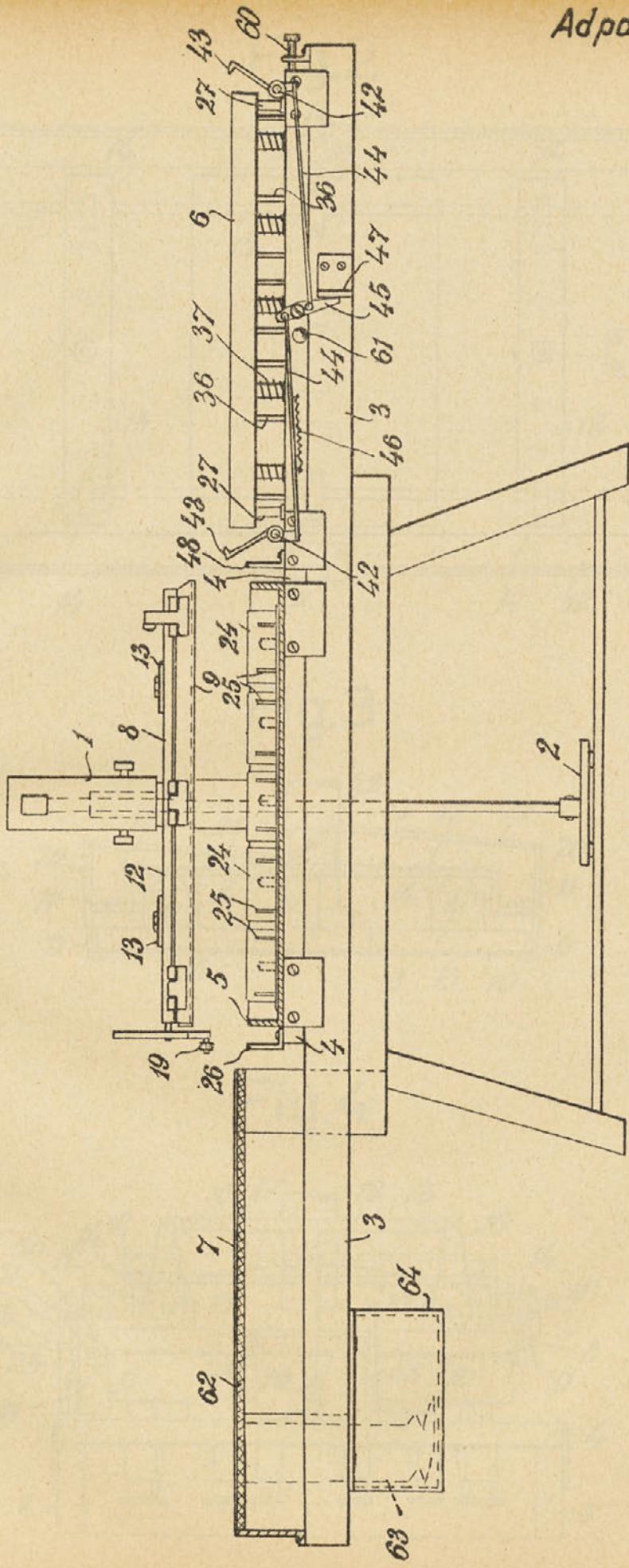

Fig.2

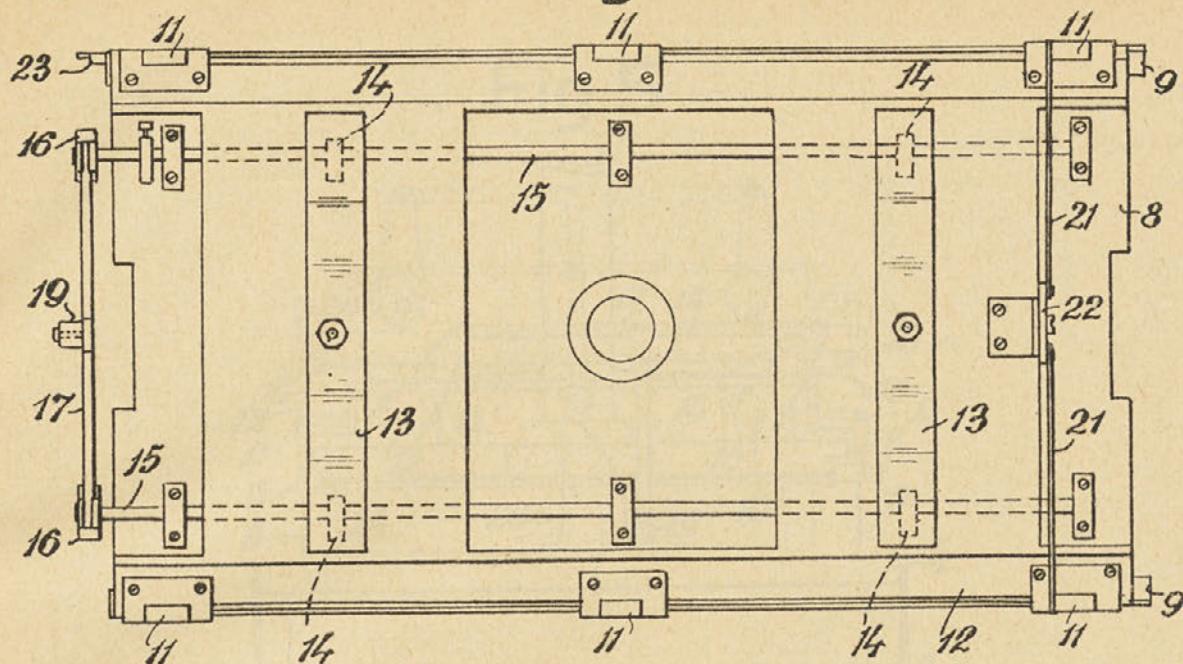

Fig.3

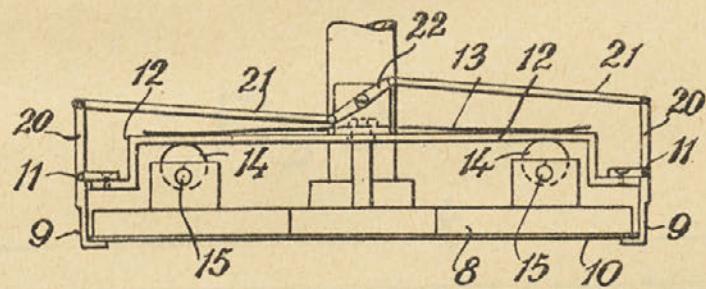

Fig.4

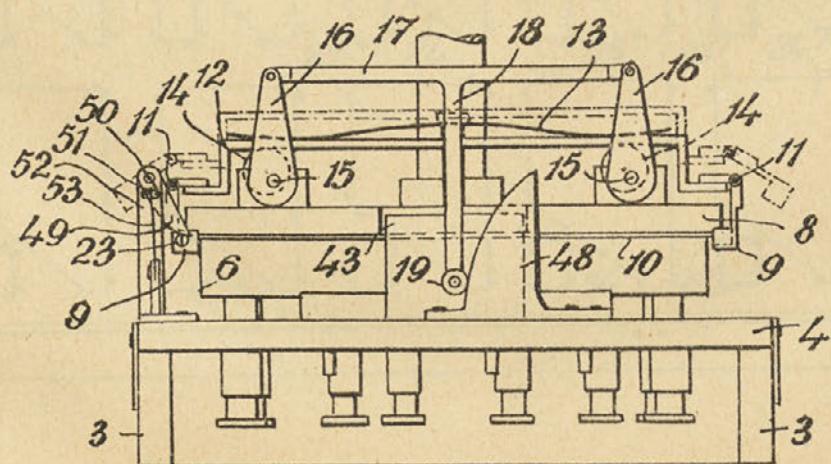

Fig.5

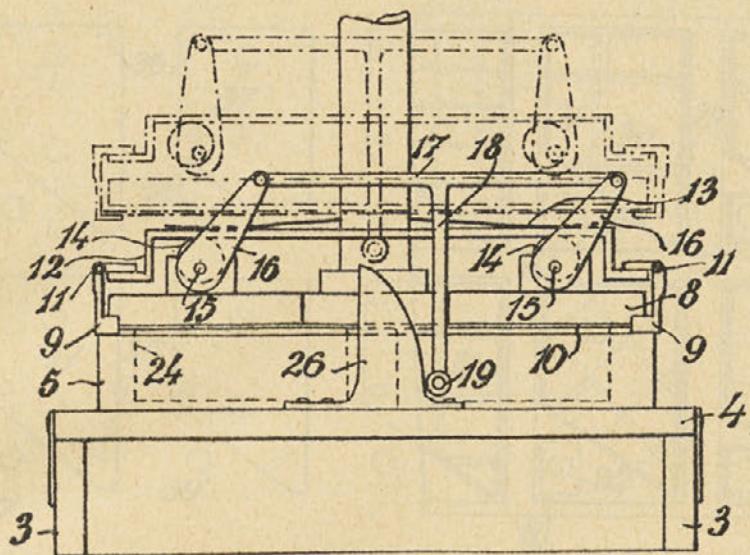

Fig. 8

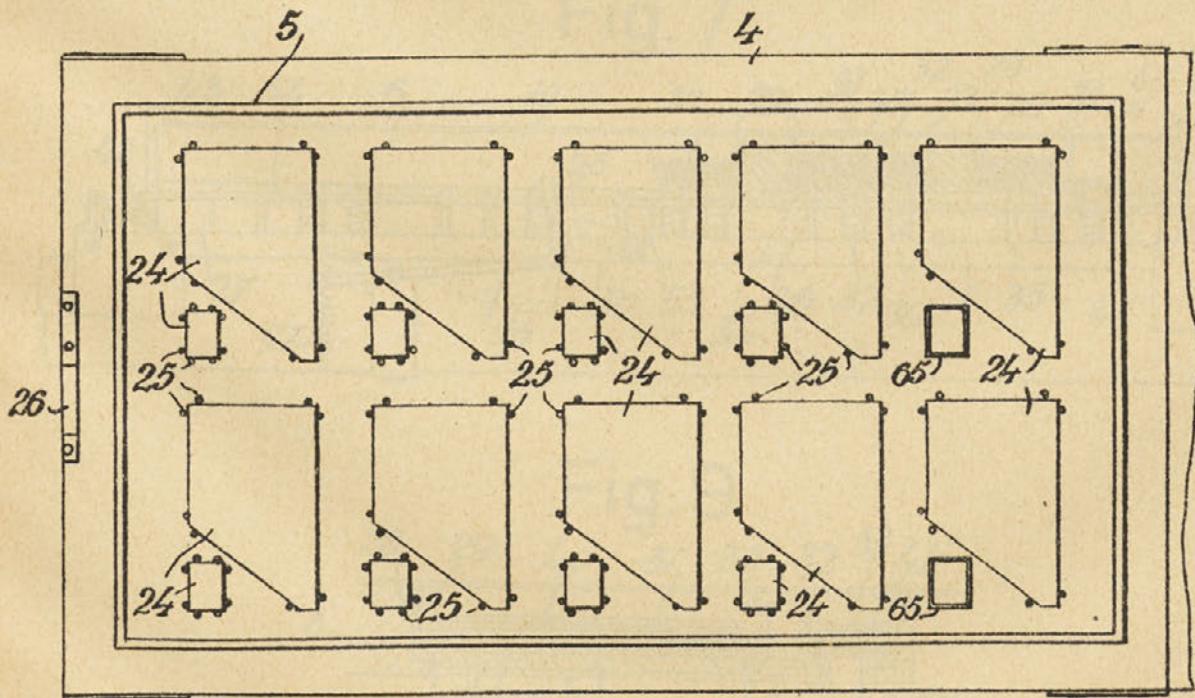

Fig. 6

Ad patent broj 9395.

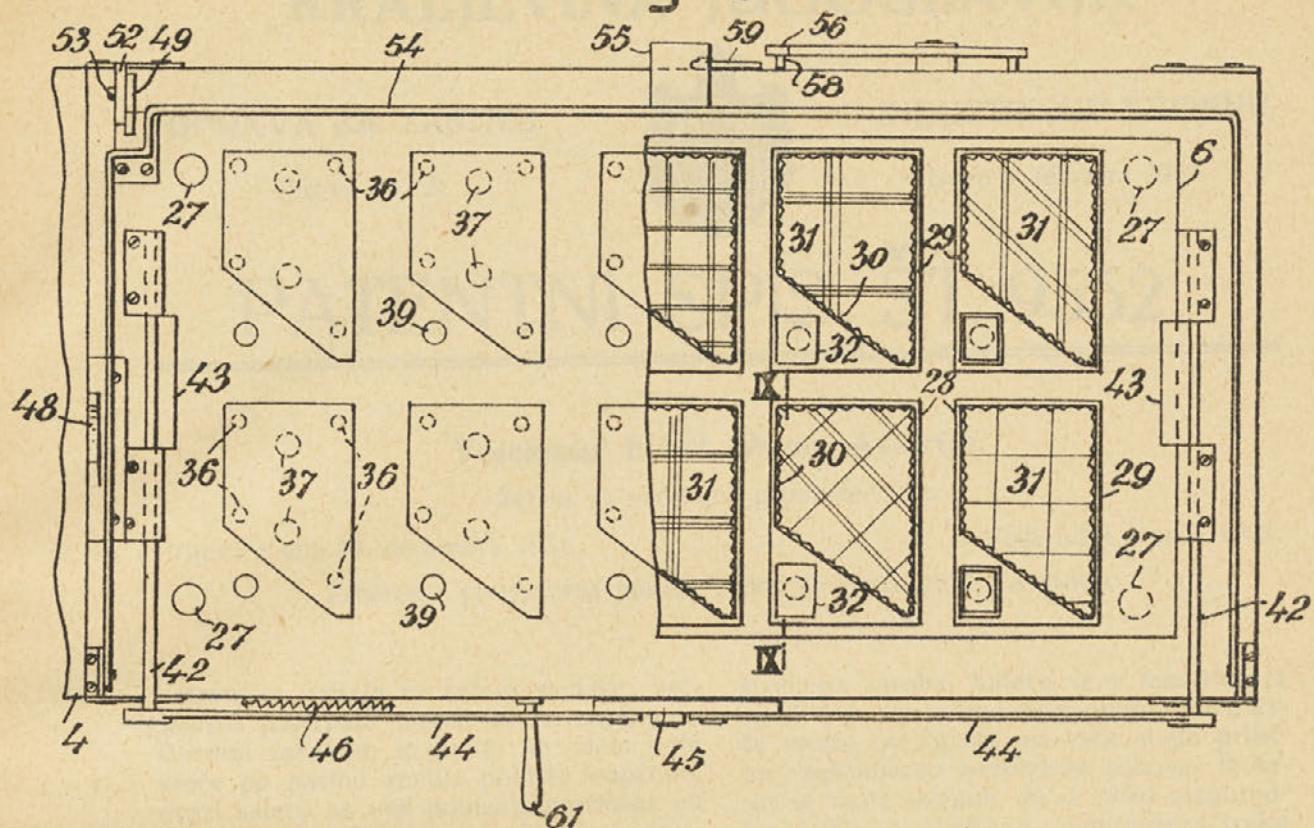

Fig. 7

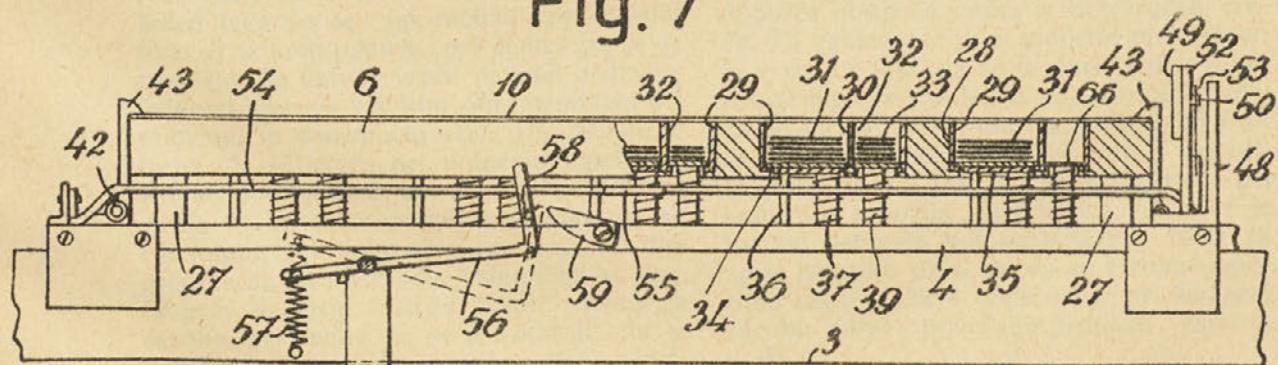

Fig. 9

